

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

ბრონევსკი სიმონ მიხეილის ძე

ბრონევსკი სიმონ მიხეილის ძე (1763–17. XII. 1830), რუსი სახელმწიფო და სამხედრო მოღვაწე, კავკასიოლოგი. პ. ციციანოვმა კავკ. მთავარმართებლის კანცელარიის გამგედ დანიშნა.

თბილისში მოღვაწეობით მან შეძლო კავკასიოლოგიის დარგში ადრე (1796-იდან) დანერგული მუშაობის გაფართოება. არასებული ლიტ-რისა და თავისი შეკრებილი მასალის საფუძველზე გამოსცა კავკასიური ნარკვევები ორ წიგნად.

I წიგნი შეიცავს გეოგრ. ცნობებს კავკასია-საქართველოზე. ფიზიკურ-გეოგრაფიულად დახასიათებულია ცალკეული მხარეები, განხილულია მდინარეთა ქსელი (მტკვრის, რიონის, ჭოროხის), ზღვები და ტბები, ცხოველთა სამყარო, კავკასიაში მოსახლე სხვადასხვა ხალხები, მათი რელიგია და ყოფა; აღწერილია არარატის მთისწინეთი, სამხრ. საქართველოს მთები, ძვ. დროისა და ახ. ეპოქის ვაჭრობა-ნაოსნობა მტკვრით, ფაზისით (რიონით) და ა. შ. ავტორი ამ მხარის ისტორიას თავისებურად ყოფს ბერძნ., რომაულ, თურქ.-სპარს. და რუს. პერიოდებად. ბ-ს ნარკვევებში ფასეულია იმდროინდელ მხარეთა აღწერა, მოსახლ. საქმიანობის, ყოფის, ენებისა და რელიგიათა დახასიათება.

II წიგნში გადმოცემულია იმიერკავკ. (ასტრახანისა) წარსული და თანამედროვე მდგომარეობა; დახასიათებულია აღმ. ამიერკავკასიის სახანოები. ბ-ს მიმოხილული აქვს რუს.-საქართველ. ურთიერთობის ამსახველი დოკუმენტები (დაცულია აღმოსავლური ინ-ტის სანქტ-პეტერბ. განყ-ბის ხელნაწერთა კოლექციაში).

თბბ.: Новейшие географические и исторические известия о Кавказе, собранные и пополненные Семеном Броневски, кн. 1-2, М., 1823-24.

ფ. სიხარულიძე
